

Tõe Sõnumid

7. aastakäik.

Tallinnas, 1923.

Nr. 6

„Kui keegi minu järele tahab juttuda, see salaku iseennast ära ja võtku oma rist iga päew enese peale ja läigu minu järel”. — Kristus.

Jumalikud imeteod

Kas on, praeguse ilmawaate juures, üleloomulikud imeteod uskumisväärilised?

Uga meie ajal ei sünni ju enam imetegusid! ütled ja. — Kuid kust ja seda tead? — Kuidas võid ja seda teada? — Kas ja tead kõiki Jumala teguviisiid oma loodolevuste vastu? Kas ja tead mis terwel maakeral sünnib?

Kui Jumal täna 1600 miljoni inimeje seast mõne tuhande palwet kuuleb. . . kui palju saatsid ja sellest teada?

Ujud ei ja seda järgmisel päeval ajalehest leiatsid? Veel iialgi ei ole teated ühegi ime kohta üle maailma kostnud, waid suuremalt jaolt ifegi need kes mõnest imest kuulsid, teatasid sellest kui harilikust juhtumisest ehl jälle kui tühjast jutust.

Kui Baaras punases meres hukka sai, siis tõeldi Egiptuses, et liiwatorm teda allamattud ja lahustanud. Kristuse imedest ei kuulnud ifegi Aleksandrias ja Atheenas palju ja roomlased ei rääkinud sellest ega olnud selle üle hurnitatud.

Wale oletused.

Oletused, et meie ajal mingisuguseid imeid ei sünni, on neilt aluse saanud, kellel on olnud kas wäga wähe ehl ei sugugi tegemist imedega. Kui ja aga ujud siis wõid ja veel täna Jumala au näha.

Kui Genfis kolmeaastane laps kolmandamalt korralt mõõdasõitwa wantri ette uulitsafitwilede kutub ja hobused kui haltwatult seisma jääwad, ja kui laps ülestõustes oma, pea meeltheitwale emale, vastu jookseb, helde: „Mamma, ma ei saanud vähematki wigat!“ siis ei imesta tõelt kristlane, sest tema ujud laste inglite olemasolu (Matt. 18, 10); ja see ei ole mitte ainjam juhtumine.

Kui surnud A. J. Franke oma wiimase duhati ühele wanale naisterahwale annab, mispääle see rõõmufst üllatatud hüüab: „Armas Jumal andku teile terve mägi tufatifi,“ ja kui siis mitu päewa järjestifku anded tema waestemaja jaoks dufatites kokku woolawad, ja kui Franke, näidates oma laual olewa dufatite wirna peale — mida kokku kolmjada oli — ütled: „See on selle waeje naise dufatitemägi!“ siis ütled kristlane kindlasti: Seda on Jumal teinud, kes ütled; Minu päralt on kuld ja minu päralt on hõbe.“ Aggai 2, 8.

Kui mehe jalas maad wõttew põletif terwet teha ahwardab ja temale mõõdapääsemata lõikufest teatatafse ja kui siis pööle selle, kui

mees terve õõ südamlitus palwes mõõda saanud, hommiku haige liikme juures nähtawat pööret paremufe poole märgatafse ja sisseastunud arst üllatatult hüüab: Siin on tõesti ime sündinud! ja sissefutjutud taasklasega ühifelt, lõikufse otstarbetufks peawad, siis mõtleb kristlane sõnade pööle: „Mina olen Jehowa sinu arst.“ 2. Mos. 15, 26. Niisuguseid näitufsi wõiks veel palju ette tuua.

Kui üks juulustaja õõjel ühte intelifku tungi tunneb ülestõusta ja ühe tuttawa juures minna, mida ta vastu tahtmist teeb ja tema, pärast usse pööle koputamist, ülewe olewale mehele awalikult ütled: „Mina ei tea tõesti, mis pärast ma siia tulen,“ kuulet endale wastawat:

„Jumal saatis teid. Siin on nõõr millega ma pidin ennast ülespooma,“ — siis teab kristlane, et kirjutatud on: „Ma tahan sind targaks teha ja sulle õpetada teed, mis ja pead käima“ Paul 32, 8 ja wõib enda elust sellesarnaseid lugufid jutustada. — Ja nõnda edasi.

Uga usmata olet räägib kõrgilt „juhtumifest“ tähelepanemifewäärst, isõralistest juhtumifest; ehl jälle ütled lihtfalt: „Mina ei usu seda!“ Sest tema on kõrgimeelne, eeloifustest taidetud, tõwasüdamline ja ifetart ifit, kes ennem sajanded tunnistajad wale tõendufest vastu wõtab, kui et ta ainsamalgi juhtumifil ütled, et wõimalif on, et taewa ja maa wahel wõib asju olla, mis minu weitefesse pööajuse ei mahu.

Ja tema peab ta nõnda rääkima, sest kui tema ühe ainsama niisugufe sündmufe, kui ülewelt teostatu, olemasolu õigetstunnistats, siis warifels kõil tema „suur“ ilmawaade, kaardifetest kokkupandud majafese taolifelt, rusubelt.

Imede salgajad ei ole õnnelikud.

Imede salgamine on üks selle waimu waledest, kes asju alati eitab ja seda seepärast, et tema selle vastu midagi teha ei saa. Ka siin see eitamine on wiljatufetufe ja surma põhjus.

— Mis kasu on teil salgamifest, teie imede kartjad, et teie kõiki imeid maailmas ärasalgate? Tühjus on maad wõtnud maailmas. Kadunud on taewalif linn ühes kuldsete uulitsaftega ja elupuuga eluwee jõe kaldal. Ühifidufes ja mahajäetult isuub teie jumal aujärjel, teadmata kus; tema ei näe ega kuule

ja laseb ilmasina oma pead käia. Pimedal maaleral on walitsemas ainult loodusejõud ja ülemel läbitungimata, tume udu. Olete teie seega midagi mõitnud või inimesejuole midagi annud? Ei, waid teie olete neilt midagi mõitnud, mille järele nemad kustumata tarwidust eneste sees kannawad.

Kas olete seeläbi suuremaks ja õnnelikumaks saanud et teie Loojalt tema walitusköpi olete ärakiskunud ja teda teenitusest lahtilastud Jumalaks teinud? Kas olete seeläbi suurepäralise ja wabama ilmawaate omandanud, et teie selle Jumala koidikutesse sündunud ja mõtlete et see, kes lord maailma loonud, ei mõiks nüüd enam wanadusendõtruse pärast kas seitsme leiwaga wiistuhat meest toita või teile taewast leiba sadada lasta? — Kas tema, kes on mere teinud, ei mõiks rahustada selle ja samuti kas teie elumere tormisid? Kas see, kes on teinud suuri asju, ei või ka wäikemaid korda saata? — Kas see, kes lord ilmade täiuse efile kutsus ei või ka weel täna luua? —

Ainult see Jumala mõiste on tõde ja võib olla, mis hinge hõistawa wäega täidab, ning mitte see, mis teda abitult ja nõutult seisma jätab. Kes sinu Jumalat suureks tõstab, teda armurikkaks ja halastajaks ülistab, see räägib tõtt, on Jumalast ja on ka sinu tõeline sõber; sellepärast usaldada teda! Kes aga Jumalat sinu silmis wähendada püüab, nõrgaks ja jõuetuks teeb, see waletab, on saatanast ja on ühtlasi sinu waenlane; ära usu teda mitte!

Pimestatud filmid ja kõwaklänud südamed.

Neilt, kes sõna ja kirja läbi püüawad kõigest jõust tõendada, et ei olla tarwis Kristuse imetegused uskuda, tahaksime küsida: Mis on siis Kristuse imeteod teile teinud, et teie nõnda tungiwalt püüate neid salata?

Mis sunnib teid lahutama Kristust, tema elu ja õpetust, tema tegudest, nagu ta ise oma imetegused nimetab. Ka see on teile siis piinlik ja wastumeelt kuulda, et, kui see Arapäästja ja Õnnistegija maailma tuli, tema mitte üksi hingeliselt waid ka ihulikult arstis, et ta mitte üksi waimliselt nägijaks ei teinud waid ka ihulise nägemise kinkis, mitte üksi pattusid andeks ei annud waid inimest ka nende järelduste alt wabastas?, et pimedad nägid, jalutumad käisid, pidalitõbbised said puhtaks, kurdid kuulsid, surnud äratati üles ja wõestele kuulutati armuõpetust." Matt. 11, 5. Kust kohalt ja mis sugusest waimust on see teie wiha pärit, kõige selle hääl ja ilusa wastu, mis tema tegi? Eks ole ju ometigi kirjutatud: "... ja kõil rahwas oli rõõmus kõige auliste asjade pärast,

mis temast tehti". Luk. 18, 17. Praegused protestantlased, kes hääl meelil imetegused kui usule kahjuliku ollust usuõpetusest ja mõistest kõrwaldatuna näeksid, püüawad enestetegeuwiisi sellega ilustada, et Kristus ise ei ollagi suurt rõhku oma imetegude pääle pannud. Kui ekslik see oletus on, näeme peagi, sest tema on just selle wastandit tõendanud.

Suutide küsimise pääle; "Oled sa Kristus siis ütles meile seda julgesti," wastas ta: "... teud, mis mina teen oma Isa nimel, needsinased tunnistawad minust; Aga teie ei usu mitte? Joan. 10, 25. 26. Ja sellepärast ütles tema nendele juutidele: "Kui mina tegused ei oleks teinud nende seas, mis ükski muu ei teinud, siis ei oleks neil mitte pattu; aga nüüd on nemad ka näinud ja wihanud nii hästi mind kui minu Isa." Joan 15, 24. Kristus ähwardab ka Tibeeria järwe äärseid linnu keldes: "Häda sulle Koratsin, häda sulle Pelsaida! Sest kui need wägewad teod oleksid Tiiruses ja Tiidonis sündinud, mis teie juures on sündinud, küll nemad oleksid ennemuiste kottis ja tugas meelt parandanud. Siiski mina ütlen teile: Tiirusel ja Siidonil peal hõlpsam põli olema kui teil." Matt. 11, 21. 22. Nõnda on siis, Kristuse sõnade järele, nende saatus, mis kurb ja igawene, sellest äraolenew, et nemad ei uskunud tema imetegused.

Inimese tänamatus.

Kuid mis alatud tälitsemised need on inimeste keskel Jumala imede kohta; tema imetegude wäärtuse või wäärtusetuse üle! Üks maailm on äralangenud oma Loojast ja Jumalast, kes üksi elu on, ja langeb peatamataalt surma kuristikku; see Jumal halastab nende pääle, paneb maha oma jumaliku olelu, tuleb maapääle, saab selleks inimeseks et neile teadust tuua et siiski ka weel nende jaoks igawese elu wõimalus on, mida tema tahab neile anda ja et tema nende wõla tahab kanda, mille järeldusel neid jäädaw surm ootaks. Kõige selle tõenduseks lasseb tema selle igawese elu mõned kiired paista ja need tõrjuwad eemale haigused ja surma; haiged saawad terweks ja surnud äratatakse üles, — ja meie wäsed, patu pidalitõbe all kannatajad inimesed, selle asemel et rõõmu hõistel seda kuulutust kuulda ja tänupisarad filmil neid imetegused, neid kõigewägewama Isa armastuse awalduse tõendusi, terwitada, meie istume ja peame nõu, kas see meie mõistusele kohane on, seda uskuda ja lõpetes otustame et see meie usule koguni kahjulik olla kui meie niisuguste, kõigewägewama Isa häduse awaldusmärkide, tõelikkust usume! — Jumal halasta meie pääle.

J. Wetter

Kas oled sa petta saanud wõltsimise läbi?

Inimese iseloom on igasuguse kahjusaamise vastu, olgu see üks kõi mil teel. Kuid sellest hoolimata saavad inimesed igal wiisil kahju, iseäranis aga weel need, kes ettemaatamata ja hooletumad on. Muu seas tabab paljuid meie ajal iseäranis laialt maad wõttew hädasoht — walerahade uputus. Meie rahaohtral ajal on see hädasoht iseäranis suur ja paljud leiawad eneste kustrust õigete rahade seast walerahasid, mis teadmataolt fenna sattunud. Neid wõeti vastu,

1. et wastuwõtte juures ei paistnud põhjust kahtlemiseks. Waleraha oli täiesti õigete sarnane.

2. See nägi fulunud wälja, mis tõendas et see paljude lättest oli läbi käinud.

3. See oli nõndasama suur kui õiged rahad, sedasama wärwi ja sellepärast ei tulnud selle ehtsus üleüldise läbitaalamise alla.

Kuid, kui meie seda raha ühele asjatundjale eht mõnda rahaasutusesse edasianda tahame, jääb tuntakse lohe, et see raha wale on ja kui meil forda läheb mõnesugustest sellega kaasaskäiwatest raskustest wabaks saada, siis üks on tingimata kindel: meie oleme oma rahast ilma jäänud, sest seadus nõuab walerahade ärahawitamist.

Wõltsimised usulisel alal.

Ka usulisel alal on wõltsimisi nõndanimetatud kristlikkudes õpetustes. Need, kes seda on vastu wõtnud, on seda tõeks pidanud. Oma õpetas seda neile nii lauludes ja palwetes kui ka jutustustes ja Katekismuse lugudes. Ebaõpetusi anti edasi ka wana kiriku kaudu, mille külge on inimesed kõidetud wanade, armjaksaanud mälestuste kaudu, endistest wagadest õpetajatest, ausameelsetest, wagadest wanematest ja teistest armjatest sündmustest. Need õpetused on pärit minewiku rahwapõlweidest.

Paljud, kes neid õpetusi kaitsefid, on Jumal wäga õnnistanud; sellega pidid siis need õpetused ka tõde olema.

Kui aga keegi nende õpetuste ehtsuse küsimise alla wõtab, ja palub, et nende kaitsejad neid Jumala käskude ja terwe Jumala Sõna walgulsel läbitatustfid, kuidas peakstiwad loomulikult kõi selle soowi vastu olema? Kas ei ole see õigustatud nõue? Kindlasti. Kuidas on meie aegsete rahwapõetajate kui ka rahwa seisukoht selles asjas?

Üleüldine kristlik kirik näeb täna et tema õpetused ja kombes küsimiste alla wõetakse. Mis mõtleb ta teha? Mis mõtlewad teha tema pojad ja tütreid? Wõtame näitujeks hingamise päewa küsimuse, mis üleilmseks saanud. Mis ütleb terwe Püha Kirik?

1. Juba püha ajaloo algul leiame, et Jumal alguses nädala seitsemendama päewa hingamise päewaks seadis; tema ise andis selleks eestuju, sel päewal hingates, seda õnnistades, pühitsedes ja inimese jaoks äraeraldades. 1. Mos. 2, 2. 3; Mark. 2, 27.

2. Jumala käsu kestel asetub käst, mis käseb pühitseda seitsemendamast päewa, mis enne patulangemist siseseseatub. 2. Mos. 20, 8—11. See käst on niisamajuguse iseloomuga ja tähtsusega, kui kõi teised üheksa käsku.

Kui Jumala poeg siia maailma tuli, on tema sõna ja teoga selgesti ja kindlasti kuulutanud (Matt. 5, 17—19; Joan. 15, 10) et see käst on igawene ja muutmata, ja et selle pidamise läbi meie armastus Jumala vastu awalikult saab. Rom. 8, 31; Jak. 2, 8—12; 1. Joan. 5, 3.

4. Piibli sifu, nii minewiku kui ka tulewiku (Prohwetikuulutus) kohta, peab seitsemendamast päewa puutumataolt tema alg-aar sees, alates sellest ajast, kus see Loojast siseseseatub Paradiisis, kunni jälle uuesti üleseseatub Paradiisini. 1. Mos. 2, 2. 3; Jef. 66, 22. 23.

Kuldse keti taolisel ühendab see kolku kahte loomisetõõd ja on Jumala loomisetõõd pitseriks.

Üks kõi, mis selle asemele panna püütakse, see kõi jääb wõltsimiseks.

Kas kristlik kirik tahab jäädawalt enda filmi selle ideasja läbi pimestada lasta, et aastajajad tagasi on wagad mehed ja naised, keda Jumal õnnistanud, nädala esimest päewa wõi pühapäewa pidanud?

Kas tahab tema selle ideasja läbi oma filmi pimestada lasta, et nädala esimene päew waimulikult maailma turul liikuw raha on olnud ja weel praegu on? Kui keegi saja wõi tuhande margalistega, millede ehtsus kahtlane paistab, püüaks kiriku arweid õiendada, kas kirikuwalitus selle kohta ükskõikne oleks, wõi selle pääle loguni filmad kinnipigistaks? Tegelik elu räägib teist keelt, mis ju arusaadawalt õige on.

Samuti on see ka igal ärilisel alal. Aga miks pärast ei peaks siis ka waimulikkudes küsimustes terwet mõistust ja sedasama mõõdupuud tarwitama?

Paneme tähele järgmisi punkte.

1. Wõltsitud asi ei saa mitte ehkats see läbi, et selle wõltsimist juba wanasti teostatud. Wale ei muutu mitte tõeks aja kestwuse läbi, waid jääb waleks üks kōik kui wana ta on. Oigu see wale pärandatud algkoguduse langemise päiwilt wõi Rooma katarombade ajajärgust: wõltsitud asi jääb ikka selleks mis ta olnud.

2. Tõeasi, et paljud seda õigeks tunnistaswad ja et kauakestwuse alusel selle wastu auksartust ülesnäidatakse, ei muuda mitte wale iseloomu, waid see jääb ebatõeks. Ehk see küll tuhandetest asjatundjatest on läbilatsutud ja puutumata jäätud, on see siiski wale.

3. Inimesed, kes seda minewitus õigeks pidasid, ja keda Jumal siiski õnnistas ei muutnud seega wõltsitud asja tõeks. Jumal õnnistab jagedasti inimesi, hoolimata nende efsitustest ja ei mitteefsituste pärast, waid neile wõimalust andes tõe tundmisele tulla. Tema õnnistab kōiki, kes on awaliku ja kohtlase meelega, mitte selleks, et neid wale sisse kinnitada, waid et nad temalt täielikumad tõe tundmist palusid ja otsisid.

4. Üleüldine rahwakomme ei tee ülekohtu õiguseks. Ehk orjapõli minewitus igal pool kombeks oli, jäi see siiski ülekohtuks. Kui enamus õigeks pidamine ja otsus alati õige oleks, siis oleks täna maailm kaugelt teistsugune. Enamuse heal on isegi ajalikkudes asjades efsiw, rääkimata weel jumalikkudest asjadest. Ei kirikute usutunnistused ega rahwaste põhiseadused jõua efsitust tõeks muuta. Inimlikud waated on alati püüdnud maharõhuda elawa Jumala tõepetust; need on sallimata olnud on teistsugustajaid tagakiusanud ja inimesi üle Jumala ülendanud. Kuid kōikide see ei wõi wale tõeks muuta.

Pühapäewal on pagaulik algus.

Rõõgis usulistest asjades on meil tegemist Jumalaga, kes kord kōikide pääle kohtu saab mõistma.

Tema kohtu järje ees saab kord awalitust mis seisma jääb ehk langema peab. Paneme tähele Jumala sõna märguannet selle kohta. „Iga taime, mis minu taewane isa ep ole istutanud, kiikutakse ära.“ Matt. 15, 13. Paneme tähele, et siin on räägitud niisugustest õpetustest mis inimesi on saatnud Jumala käsust üleastuma.

Pühapäewa küsimisega on seesama lugu. Wiimasel kohtul on Jumala igawene kōik mõõdupuuts.

Tema otsus häwitab kōik inimlikud aseained ja wõltsitud põhialused. Selle kohtuniku ja käsu ette peawad kōik ilmuma, kuid ei mitte rahwasena, ega usuhisustena waid üfsikute isikutena. „Seepärast peab igauks meist iseene eest Jumalale aru andma.“ Room. 14, 12. Uinsum pelgupaik, mis meid sel päewal saab kaitsema, on Jumala sõna, tema muutmata tõde, nagu see leida Jeesuses, Kristusel. Jēp. 28, 14—22; Paul 91, 4; Ilm. 3, 10.

Lõpuks ei too see ju sellelegi kahju, kui meie wõltsitud asja kõrwaleheidame ja selle asemel tõelise asja wastu wõtame. Pühapäewa pühitsemise kōik ei leidu piiblis, ei Jumala kümne käsu seas ega ewangeliumis. See on alguse saanud päikesekumardajatest paganatest ja on saanud kawala waenlase abinõuks inimest, Looja austamise asemel, loodolewuse austamisele saata. Kristliku algkoguduse langemise ajal on see endale eluõiguse saanud.

Suurem jagu protestantlasi on seda sellepärast ehkšana wastuwõtnud, et pühapäewa pühitsemise komme nii wana ja üleüldiselt armjaks saanud wiis on; kuid wiimasel ajal awalikkus saanud waimulik waljus on selle ebasuse paljastanud ja tema wõltsitud iseloomu awalikkus teinud.

Sellepärast on iga kristlase kohus kōiksuguseid jumaliku seaduste järeldamusi ja wõltsimisi kõrwale jätta ja algtõde juure tagasi pöörata.

M. C. Wilcox'i ainetel.

Õigeks saamine usu läbi

„Kuidas wõib inimene õige olla Jumala ees?“ küsib Jobi sõber, Bildad. Alates patu langemisest on see alati eluküsimiseks olnud. Püha Kirja wastus on selle pääle: „Et meie nüüd usust oleme õigeks saanud, siis on meil rahu Jumala juures, meie Issanda, Jeesuse Kristusel läbi.“ Rom. 5, 1. „Eest teie olete armust õndsaks saanud usu läbi, ja seda ei

mitte teie käest; Jumala and on see; ei mitte tegudest, et ükski ei pea kiitlema.“ Ew. 2, 8, 9.

Alguses oli inimesele antud elu ja õiguse and. Minult Looja wõis seda andi kõigeennem anda, ja pääle selle ande kadumamineku wõib see jällegi ainult Looja wõe läbi tagasi antud saada.

Inimene ei võdi mitte omaist jõust digeks saada.

Jumala käsi näitab et kõik inimesed on patused. Mitte üksi et kõik oleksid paratamatalt Abama patuse iselooma edasi pärandanud, vaid iga inimene on ka selle iseloomu järelduksel pattu teinud. „Seepärast otselul ühe inimese läbi on patt maailma sisse tulnud ja patu läbi surm; nõnda on ka surm kõikide inimeste sisse läbi läinud, sest nemad on kõik pattu teinud.“ Rom. 5, 12. „Sest wahet ep ole Juba ja Kreeka mehe wahel“, kõik on ühesuguses kadumaläinud seisukorras. „Sest kõik on pattu teinud ja on Jumala auust ilma“. Rom. 10, 12; 3, 26.

Inimese enese õigus ei ole muud kui „roojane riie.“

Patune tunneb et ta üleastuja on, kes Jumala püha käsu läbi surmale on mõistetud. Tema pöörab Jumala käsu poole, mõeldes: „Ma tahan teha mis käsus on nõutud, et ma seega digeks saaksin ja igawese elu omandaksin.“ Kuid tema ei võdi mitte seda tõe asja kinnikatta et tema on pattu teinud. Jumala püha köst võib sellest üleastujale ainult näidata, et ta patune on.

Käsi näitab õigust; aga ta ei võdi seda kellelegi anda.

Jumala sõna ütleb: Aga meie teame, et mis käsi iial ütleb, seda räägib see neile, kes käsu all on, et iga suu peab saama kinni sulutud, ja kõik maailm peab Jumala ees süüalune olema.

Seepärast et käsu tegudest ükski liha ei mõisteta tema ees digeks; sest käsu läbi tuleb patu tundmine.“ Rom. 3, 19. 20. Süü on olemas. Inimene ei võdi mitte oma tegusid olemataks teha või neid dige käsu ees warjata. Aga mitte üksi seda, vaid niipea kui käsi avalitaks teeb mis õigus on, tunneb patune kohe, et käsu nõudeid on tema lihal võimata täita. See nõuab meilt elu, mis langenud inimlik iseloomus ei võdi täidejaata. Kui Paulus Jumala käsu walgel oma pattu nägi, hüüdis ta ehmatuses: „Sest meie teame et käsi on waimulik; aga mina olen lihalik ja patu alla müüdnud.“ Rom. 7, 14.

Lihalikust inimesest ei võdi midagi waimuliku sündida, aga käsi nõuab waimulikku, õiget elu.

Kuid lihameelel on võimata seda teostada. Püha Kirj ütleb: „Seepärast et liha meel on waen Jumala vastu, sest tema ei heida Jumala käsu alla, sest tema ei võigi heita. Ja kes liha sees on, ei võdi Jumala meelepärast olla.“ Rom. 8, 7. 8.

Patutundmisele tulnud patune on aga itka veel lihalik.

Tema kuuleb kuidas käsi temale pattu meeletuletab ja teda surmale mõistab.

Tema ei võdi mitte minevikku olemataks teha ega seda warjata; tema ei võdi ka oma liha meeles sõnatuulelit olla Jumala käsu ja see on tema ainjam meel. Tema on ise omaist wäest abitu ja kadunud, kuid tema otsib ärapäsemise teed. Pauluse hüüe, kes kord seisjamas seisukohas oli, on iga abituma inimese hüüe, kes weel ei ole oma õnnistegijat leidnud. „Oh mind wiletsat inimest! Kes peastab mind sestsinatsest surma ihust? Rom. 7, 24.

Kristuse waba and.

Inimese abitule hüüdele: „Kes peastab mind sellest sinatse surma ihust?“ järgnes uskliku südame õnnelik hüüe: „Ma tänan Jumalat Jese, Kristuse, meie Isjanda läbi.“ Tema on see äralunastaja „kes ennast ise meie pattude eest on annud, et ta meid pidi ära peastma. . .“ Rom. 7, 25; Gal. 1, 4. Äralunastamise ja wabaks saamise tee on Jumala armastuse and.

„Sest nõnda on Jumal maailma armastanud, et tema oma ainusündinud Poja on annud, et ükski, kes tema sisse usub, ei pea hukka saama, waid et igawene elu temal peab olema.“ Joan. 3, 16. Ühelgi patusel ei tarwitse Jumalat paluda et tema tahtlik oleks patusele andeks andma; meie Jumala lõppemata armastus, mis läbi tema oma Poja surma andis, palub patuseid, et

„Jumal, ole mulle patusele armuline.“

näd tema jisse usufid ja äralunastamist vastu võtaksid. Selleks, et ta võiks patuste Ünnistegija olla, pidi Jumala Poeg üleastunud käsu ees inimese seisuloha võtma.

Tema suri inimeste pattude eest, „et ta Jumala armu läbi igaihe eest pidi surma maitsema.“

Tema kandis selle nuhtluse, mis üleastunud käst nõudis. Aga see oli ilmasüüta ohver. Tema on „igavese Vaimu läbi ennast ise ilma vigata Jumalale ohvrinud.“ Ebr. 2, 9, 9, 14. Sellepärast ei võinud surm teda kinnipidada. Tema tõusis ilmalõpmata elu wäes üles, et olla inimese eest Eestkostja, Preester ja Lunastaja. Nüüd pakub ta kõigile kes seda tahwad vastu võtta, oma armu, õigust ja elu.

Seda õigust, mis tema, olles inimlikus ihus, inimeste jaoks läbielas, tahaks ta iga inimese südamesse kinkida. Nagu ta oma isiklikus lihas Juda maal ümberkäis ja õiget elu elas, nõnda käib tema tänna oma Vaimu läbi oma rahwa elus nende seas. See tähendab andeksandmist ja ärapäastmist liha võimu alt ja wäe ning õiguse uut elu, mis käib selle võimu ja wäe läbi saab teostatud, mis Ünnistegija läbi meie sees elab.

Kuidas võime teda, ühes selle äralunastamisega, eneste jisse vastuvõtta?—

Ustu läbi, lootes tema lootuste pääle. „Et Kristus usu läbi teie südamete sees võiks elada.“ Ew. 3, 17.

Armu täius.

Kristus elab kõige oma täiusega inimese südames — see on ewangeliumi ime ja saladus, „see on Kristus teie sees, auu lootus.“ Tema on sellepärast meile üks alati kohalolew ja elaw Ünnistegija, „kes ikka ja alati wõib õndsaks teha.“ Misjulgune armutäius saab osaks sellele, kelle sees tema alati aset on!

Andeksandmine. „Kui meie oma patud ülestunnistame, siis on tema ustaw ja õige, et ta meile meie patud andeks annab, ja teeb meid puhtaks kõigest ülekohjust.“ 1. Joan. 1, 9.

Wabastatud liha võimusest. Kristuse läbi meie sees elawa wäe mõjul on wõimalifuks saanud „et meie wana inimene temaga on risti lõõdnud.“ Rom. 6, 6. „Aga teie ei ole mitte liha sees waid waimu sees, kui Jumala Waim teie sees elab. . . Aga kui Kristus teie sees, siis on ihu surnud patu pärast, aga waim on elu õiguse pärast.“ Rom. 8, 9, 10.

Uus süda. „Ja ma tahan teile uue südame anda ja uue waimu teie jisse anda“ Efel. 36, 26.

Uus elu. Aga teie peate uueks saama oma meele waimus ja eneste peale võtma uue ini-

mele, kes Jumala sarnatseks on loodud tõise õiguse ja pühitsuse sees.“ Ew. 4, 23, 24.

Jesus elab tõelikult usu läbi usklikkude südames, nagu Paulus ütles: „Ma olen Kristusega risti lõõdnud, aga ma elan, ei mitte enam mina, waid Kristus elab minu sees ja mis ma nüüd elan lihas, seda elan ma usus Jumala Poja jisse kes mind on armastanud ja ise ennast minu eest ära annud“. Kol. 2, 20.

Õigus ja õigeks saamine. „ . . . ja see on tema nimi, misla teda hüütakse: Jeho- wa, kes meie õigus.“ Jes. 23, 6. See on iga uskliku jaoks Ünnistegija suur nimi. usu läbi võtame meie teda vastu ja usu läbi armatse tema õigus meie õiguseks. Tema sõnakuulelik elu katab iga uskliku wana elu, mis tema hooletz palutud, olgu see minewiku elu ehk praegune, ja Jumala ees on iga ühe elu, kes Kristuse jisse usub, kõigest pattudest õigeks mõistetud. See on selle wõit, teda mitte üksi meie pattude eest ei ole äraantud waid ka meie õigeks saamiseks on ülesäratatud.

Uusõnakuulmine täidab käsku.

Kristuse õigus on hädahtarwiline õigus, mida Jumala püha käst nõuab. Tema elab selle käsu järele uskliku sees. See tähendab õigeks saamist. „Sest käsu kuuljad ei ole õiged Jumala ees, waid käsu tegijaid peab õigeks mõistetama.“ Rom. 2, 14.

Usuläbi õigeks saamine teeb inimest usu läbi käsu täitjaks, mida Kristus tahab meie sees korda jaata ja uskliku sees läbielada. Seda on ta oma surma läbi saanud, nimelt toonud patu-tele käsudõiguse, mis nemad ise iialgi ei oleks kätte saanud.

„Mis käsul wõimata oli (sest et see liha läbi oli nõrgestatud) seda tegi Jumal ja saatis oma Poja patuse liha sarnaduses ja patu pärast ja mõistis pattu hukka mis liha sees; et käsu õigus pidi täiesti fündima meie sees, kes meie ei käi liha järele waid waimu järele.“ Rom. 8, 3. 4 Kristus kirjutab Jumala käsu uuendatud südamesse: „Ma tahan oma käsud nende meele jisse anda ja neid nende südamesse kirjutada“. Ebr. 8, 10. See on tema oma õiguse eestkiri. Enne kui tema selleks maailma tuli, et meie jaoks täielikku õigust inimlikus lihas ettetuua, ütles tema Laweti läbi: „Ma tahan heal meelel sinu meelepärast teha mu Jumal, ja minu südame põhjas on sinu käsudõpetus“ Paul. 40 9.

See on täielik õigus ja äralunastamine, mida Kristus igale usklikule südamele toob. „Sest tema sees elab kõid Jumala olemise täius ihulikult ja teie olete täidetud tema sees“. Kol. 2, 9, 10.

Aralunastamise plaan on nõnda sügavamõtteline, et Jumal ainult „tuleval ajal oma armu väga juurt rikkust pidi ülesnäitama oma helduse läbi meie vastu Jeesuse Kristuse sees“ jeda awalikult saada lastes.

Uga tänu jaagu Jumalale ei aralunastatud patused juba sin mapääl wõiwad tunda Kristuse armastust, mis üle on kui kõik mõistmine.

W. A. Spicer.

Tehke enestele sõbru ülekohtusest Mammonaast

Kristus tuli selle maa pääle ajal, kus ilmalik meel walitses. Inimesed pidasid igawesi huwisid alomatels ajalikkudest ja tulewiku eest hoolekandmist tähtsusetamaks, kui praeguse elu maiseid asju. Nemad pidasid pettust tööoluts ja ideaasju pettuseks. Nemad ei näinud mitte usu läbi nägemata maailma. Saatan ehtas selle maailma asju neile palju meeldiwomatena, kui kõik muud ja nemad andsid järele tema pettustele.

Kristus tahtis jeda seisuforda muuta. Tema püüdis jeda udiawäge, mista inimesi wangis hoiti, lastestada. Tema püüdis enda õpetuste läbi taewa eesõigusi ja maad jällegi loomuliku waheforda saata ja inimeste mõtteid praeguse elu päält tulewiku pääle juhtida. Tema kutsus neid tagasi kaduwale asjade lättepüüdmisest ja manitses neid ettevalmistusele tulewiku jaoks.

Tema ütles: „Üks inimene oli rikas; temal oli majapidaja ja selle pääle oli tema ette kōnet tõstetud, kui peaks ta tema wara arahukkama.“ See rikas mees oli kõik oma waranduse selle majapidaja kätte jättnud, kuid see majapidaja oli ülekohtune ja tema isand oli kindlasti teada saanud, et teda järjekindlalt warastati. Ta õhustas teda mitte enam oma majapidajana edasi pidada ja tahtis sellepärast tema arwepidamist läbiwaadata. „Ja tema kutsus teda ja ütles temale: Kuidas ma jeda sinust kuulen? Tee aru omast majapidamisest, sest sina ei wõi mitte enam maja pidada!“

Oma lahtilaskmise pääle waadates nägi ta enda ees kolm teed, milledest ta pidi ühte walima. Tema pidi kas tööle ehk kerjama hakkama, wõi nälga surema. Uga majapidaja mõtles iseenees:

Mis pean mina tegema? minu isand wõtab majapidamise minu käest ära; kaewata ei suuda ma mitte; häbi on mull kerjates. Ma tean mis ma tahan teha, et kui mina majapidamisest lahti saan, nemad mind wastuwõtawad oma majadesse. Ja tema kutsus enese juure igauhe oma isanda wõlgajist ja ütles

esimese wastu: Waljuts sul mu isandaga wõlgu on? Ja see ütles: Sada waati oli. Ja tema ütles temale: Wõta oma raamat ja istu maha ja kirjuta warssi wiiskümmend. Pärast ütles ta teisele: Uga palju sul wõlgu on? Tema ütles. Sada wakka nisu. Tema ütles temale: Wõta oma raamat ja kirjuta kahesakümmend.

See ülekohtune sulane tõmmas ta teisi ühes enesega ülekohtu sisse. Tema pettis oma isandat nende kasuks ja et nemad jeda kasu wastuwõtsid, kōhustasid nad endid seeläbi teda kui nende sõpra eneste majadesse wastuwõtma.

„Ja isand kiitis jeda ülekohtust majapidajat, et ta targasti oli teinud.“ See ilmalik mees kiitis selle mehe terawmeelsust kes teda oli petnud.

Uga selle rikka mehe kiitus ei olnud weel mitte Jumala kiitus. Kristus ei kiitnud mitte jeda ülekohtust majapidajat, waid tema tarwitas jeda tuntud sündmust enda õpetuse seletamiseks mida ta rahwale tahtis anda. Tema ütles:

„Tehke enestele sõbru ülekohtusest mammonaast, et, kui teie kõigest lahti saate, nemad teid wastuwõtawad i g a w e e s t e s s e majadesse.“

Wariseerid olid laitnud Kristust et tema tõlneritega ja patustega läbikäis: kuid see ei wähenданud tema huwi ja püüdeid tõstada nende kasuks.

Ta nägi et nende amet neid liusatusesse ajas. Nemad olid ümberpiiratud patu meelitusdest.

Esimest wale sammuli oli kerge astuda ja siis läks alustatud teed mõhda kergesti alla mäge, suurema autuse ja kurjuse poole. Kristus püüdis igal wõimalikul teel neid juhtida kõrgema eesmärgi ja ausama põhimõtte poole. See oli ka siis tema eesmärk, kui ta rääkis tähendamise sõna ülekohtusest majapidajast. Tõlnerite seas oli just niisugune juhtumine olnud, nagu selles tähendamise sõnas jutustatud, ja

nemad tundsid Kristusest antud kirjelduses nende eneste teguviisi jee äratas nende humi ja enda autumast teguviisi Said niimitmed õpetust taewalikude tõdede jaoks.

Kuid siiski oli see tähendamiseõna otse jüngerite vastu räägitud. Neile oli tõe haputainas kõigeejiti kätte usaldatud ja nende läbi pidi see teistele edasiandud saama.

Kristuse jüngerid ei mõistnud elite kofe mitmete tähendamiseõnade õiget tähendust ja wahest paistis, kui oleks nad neid hoopis unustanud. Kuid püha Waimu mõjul said need nende meeles aeg ajalt selgemaks ja jüngerid jutustasid neid elawusega neile, teda koguduse liikmeks vastu wõeti. Õnnistegija rääkis ka wariseeride vastu.

Tema ei kaotanud lootust, et ka need tema sõnade tõendamat wäge saawad äratundma. Paljud olid juba endid süüdlastena tunnud ja kus nad nüüd neid Jumala Waimust sisseantud tõdesid kuulsid, said mitmed nende seast usklikuks Kristuse jisse.

Wariseerid olid püüdnud Kristust halwa kuulsuse jisse saata, teda süüdistades tõneritega ja patustega ümberkäimises. Nüüd aga laitis Jeesus neid süüdistajaid. Seda sündmust, mis oli juhtunud tõnerite seas, tandsis tema nõnda wariseeridele ette, et see nende teguviisi näitas ja ka seda ainsamat teed, kuidas nemad oma effitust wõiwad heaks teha.

Ülekohtusele majapidajale oli tema isanda poolt selleks warandus kätteusaldatud, et sellega hääb teha, kuid tema oli seda iseenese kasuks tarwitanud.

Nõnda oli Israel teinud. Jumal oli awalitsenud Abraami järeltulewa soo. Wägewa käega oli ta neid wabaстанud Egiptuse orjapõlwest. Tema oli neid oma püha tõdede hoidjateks awalitsenud, mis pidi kõigele maailmale õnnistuseks olema. Tema oli oma elawa sõna selleks nende kätte usaldanud, et nemad selle walgust teistele edasi annaksid; kuid tema majapidajad olid neid andeid tarwitanud iseeneste austamiseks ja ülendamiseks.

Enesedigusest ja nende eneste tähtsaks pidamise mõttest täidetud wariseerid ei olnud nende warandustega õieti ümberkäinud, mis Jumal tema austamiseks nende kätte usaldanud.

Selles tähendamiseõnas ettetoodud majapidaja ei olnud mitte oma tulewiku eest hoolt kannud.

Tema oli, teiste kasuks tema kätte usaldatud warandusi, oma isiklikeks kasuks äratarwitanud ja seega ainult käesolewa aja pääle mõtelnud.

Kui nüüd majapidamise amet oleks tema käest ärawõetud, siis ei oleks temal midagi mida ta wõiks omaks nimetada. Aga siis oli tema

isanda warandus weel tema käes ja tema otjus-tas nõnda seda tarwitada, et ta isegi tulewa puuduse eest kaitstud oleks.

Selleks pidi ta aga nüüd uue plaani järele töötama hakkama. Minult oma jaoks korjamise asemel pidi ta teistele andma hakkama.

Wõib olla eht wõiks ta sel wiisil omale sõpru leida, kes teda sel juhtumisel enda juure wõtaks, kui ta oma ametist lahtilastaks.

Nõndasama oli just lugu wariseeridega. Peagi pidi neilt majapidamise amet ärawõetama ja nemad pidid tulewiku eest hoolt kandma. Minult teistele head teha püüdmise läbi wõisid nad iseenestele kasu saata. Minult selles elus Jumala annete teistele edasiandmise läbi, wõisid nad eneste tulewiku eest hoolt kanda.

Selle järele, kui Kristus seda tähendamiseõna oli jutustanud, ütles ta: „... sest see sinise maailma lapsed on oma sugu rahwa seas mõistlikumad, kui walguse lapsed.“ See tähendab et maailma targad awaldamad enam tarkust ja hoolt töötades enda kasuks, kui need, kes endid ütlewad Jumala lapsed olewat, seda Isanda teenistuses awaldamad.

Nõnda oli see Kristuse ajal ja ka praegu meie ajal.

Waatame ainult nende elu, kes ütlewad endid kristlased olewat. Jumal on neid ehitanud wõimalustega, wõega ja mõjuga ja neile raha kätteusaldanud, et nemad wõiksid saada tema kaastöölisteks selles suurel äralumastamise plaanis.

Kõik Jumala anded peaksid saama tarwitatud inimesesoo õnnistuseks, kannatajate ja puuduslike kasuks.

Näljatsed peawad saama söödud, alasti-olijad kaetud, leskede ja waestelaste eest hoolt kantud, kurwadele ja rõhututele peab abiantama. See ei ole mitte Jumala tahtmine olnud, et maailmas nõnda laialdane wiletsus walitseb. Tema ei taha mitte et üks inimene üleliigses mõnuses ja toreduses elaks ja et teise lapsed leima järele ksendawad. Kõik wahendid, mis meile elu ülespidamiseks tarwis ei ole, on inimesele selleks antud, et hääb teha ja nende läbi teistele õnnistuseks olla.

Jumal ütleb: Mõüge ära mis teil on ja andke waestele andeid.“ Ole tahtlik hääb tegema, häädes tegudes rikkaks saama ja awitama.

„Waid kui sa wõdraspeo teed, siis kutsu waesed, wigased, jalutumad, pimedad.“

„Päästa lahti, teda ja oled sidunud ülekohtu läbi; tee lahti, teda ja oled rõhunud; wabasta, teda ja oled surunud; kõitjugu koorma peate teie äraliskuma; murra leiba näljatsetele ja nii neid oma kotta, kes wiletsad; kui ja näed kes alasti, siis kata teda.“

„Täida selle hinge, kes on waewatud.“ (Salkat. tõlge). Minge kõige maailma ja kuu-
lutage armudpetust kõige loomale“. Jes, 58, 6.
7. 10; Mark. 16, 15. Kas täidab kõik see suur
hulk, kes kristlase nime kannavad, seda üles-
annet? Oh kui paljud tarwitawad Jumala andi
iseene jaots! Oh kui paljud ostawad üts maja
teise juure ja maatükk maatüki juure! Kui pal-

jud annawad wälja enda raha lõbustuse ja
ihaderahulduse pääle, elades kalliste mööblee-
ritud majades ja langes uhkeid riideid!

Nende kaasinimesed jäätakse aga wiletsuse,
kuritegewuse, haiguse ja surma hoolets. Kui
paljud lähewad hukka ilma et neid ainsam kaas-
tundlik pilk, osawõtte sõna ehk armastusrikkas
tegu karastaks. (Järgneb.)

Patu wägi

Igaüks leiaks kergesti õnnistuse teed, kui
neil ainult soow oleks selle pääl käima hakata.

Jesus ütleb: „Minu ite on hea.“ Aga
paljud, kes on õiged teed käima hakkanud, ei
leia mitte, et tema ite hea ja koorem kerge on.
Pea wiga seisab ainult selles et nemad õigel
teel ettetulewaid raskusi ja takistusi arwesse ei
wõtnud, ega neid ei ootanud. Kui paljud
alustawad selle tee pääl käimist ja wäsiwad
sellepärast et alustud teed dieti ei tunnud. Nemad
ei ole tuttarwaks saanud patu wäe wõimuga ja
ei ole ka sellepärast tarwiliselt ettevalmistatud
wõitluse jaoks.

Kristus ütleb: „Sest kes on teie seast, kes
torni tahab ehitada, et ta ei istu enne maha
ja ei arata kulu, kas temal kõik on, mis ehitamisel
tarmis läheb. Et kui tema aluse saab pannud
ja ei jõua lõpetada, kõik nägijad teda ei hatta
naerma ja ütlemä: See mees hakkas ehitama
ja ei jõua walmiss saada.“ „Eh mis kuningas
läheb sõtta teise kuninga wastu tapluma, et ta
enne maha ei istu ja ei pea nõu, kas tema
kümne tuhandega selle wastu wõib minna, kes
kahelümne tuhandega tema peale tuleb?“

Aga kui mitte, siis läkitab tema käsud, kui
teine alles kaugel on, ja palub raha.“

Need sõnad pidid igale, usu teed käima
alustajale, järelemõtlemiseks olema ja neid õigele
wõitlusele ülesõhutama. Paljud wõitlema
algajad leiawad iseennast peagi jälle patu poris
ja pärast alati wahelda „tõusmise“ ja „langemise“
mõtlemad nad wiimaks et see peabki nõnda
olema ja hakkawad pattu wabandama ning
iseennast õigeks mõistma. Kuid selle pääle wa-
tamata on nad alati rahutumad. Sel wiisil ei
wõi ütski iialgi wõita. Sellepärast on tarmis
kõik raskused põhjalikult läbikaaluda ja tõsiselt
nende wastu abinõu leida. Tutwusta ennast
hästi piibli sisuga ja pea nendega nõu, kes
waenlase wäge tunnewad. Küsi kõigeenne nõu

Jehowa sõjawäe Wärsstilt, misõuguseid sõjariistu
selleks tarmis läheb, et wõita ja mitte „millaigi“
waid lohe, wiibimata. Raskuste põhjused ei ole
mitte patuse oleku aratundmises waid patu wäe
aratundmises. Igaüks on sellega kergesti nõus
ja tunneb, et ta efinud on ja et tema on
püüdnud paremast elama hakata, kuid etta on jällegi
efinud ja tunneb enese patuse olema, sest pa-
tutegemine on ainult eesmärgist kõrwale minek,
ja tunnistawad ka enda pattu Jumala ees.

See kõik on õige, kuid siiski wõidakse seda
kõik teha, ilma et patu wäge tuntakse. Paljud
teewad seda ja usaldawad pattu arawõitmise
enese jõu pääle. Nemad jäewad selle astme
juure seisma et nemad oleksid wõinud paremini teha,
aga et elutingimised ja olukorrad halwad on
— naabrid on pahad; koguduse liikmed ei olla
mitte kõik dieti ümberpöörnud ja sellepärast olla
koguduse koosolekud ja h. p. kool igaw ja eluta;
ka nende eneste omaksed ei ole nõnda, nagu nad
peaksid olema. Sellefarnaseid asju peetakse ta-
kistuseks enda usu teel ja mõeldakse et siis oleks
kergem usu teed käia, kui wälised olukorrad
teistsugused oleksid. Miisugused² isikud on selle
lohta kindlad et nemad seesmiselt hääd inimesed
on ja et kurjus wäljapoolt tuleb ning sellepärast
ei saa nemad enda sees walitsewat hääd paista
lasta.

Kui aga kõik wälised pahad mõjud kõrwal-
dataks ning usuteed raskendamad olukorrad
teifiti oleks, ja, siis wõiksib nemad kergesti
tõelised kristlased olla. Kuid see kõik on pettus.
Need on tõendused mida peetik patu wägi ette
toob. Mitte meie ümbras ei wõi meid takistada
tõelised kristlased olemast, waid see, mis meie
sees on.

Patu wägi on see, mis meie sees tegewuses
on ja mis meid takistab tõelisteks kristlasteks
saada.

Meie ei või mitte enne sellest wabaks saada kui meie seda oleme äratunud. Ja mil mõddul ning kui põhjalikult meie teda äratunneme, sel määral võime meie wabaks saada. Patu võimu alt waba olef on tõsine usu elu. Kus see puudub, jääb puudub alles õige patutundmine.

Jumala sõna näitab seda nõnda selgesti et see igale piibli uurijale võib arusaadaw olla.

Sellepärast ärgu keegi ennast pettu päälis- laudse mõitlusega ja igasuguste wabandustega;

Jumala ees ei ole neil mingisugust wäärtust. See ei tarwitse ka mitte nõnda olla. Paulus ütleb: „Mina arendan kõik Kristuse läbi, kes mind wägewaks teeb.“ ja edasi palub ta iga uskliku eest: „Et meie Issanda, Jeesuse, Kristuse Jumal, au Jsa, teile wõtats anda tarkuse ja ilmutamise Waimu, enese tundmises . . . mis tema üle- wäga suur wägi on meie kohta, kes meie usume tema wägewat tegemist mõdda“ Ew. 1, 17. 19. Tunned ja seda wäge.

Õeline alandus

Sõna „alandus“ awaldab mahedat ning wal- dawat mõju ning õnnelik see, kes omab tõeliku alandust. See on püha woorus, mis otsekui ojakene woolab maapõuest ja oma ümbrust karas- rab, niisama woolab ka alandus jumalikult armutäiuselt ja teeb kristlase elu aulisemaks ja ilusamaks. See on taewaliku Paradiisi taime- lene, mis warjatud kohas õitseb ja kõik oma ümbrust magusa lõhnaga täitab. Samuti on ka kristlase elus, kui temal alandus on. Alan- dus on aset südame põhjas ja temast tärkawad tasandus, lahtus, hääbus ja teised woorused, mis kristlase elu ja ülespidamise wiisi armsaks teewad.

Alandus on üks kõigetarwilikumatest woor- udest, mis kristlaste elus peab olema.

Alanduse läbi hakkab inimene iseennast ära- tundma ja rufuspelstud südamega Kristuse risti juurde tulema, kus ta oma rahutumale südamele võib rahu leida ja enda jalad tasase tee päälle asetab. „Sest nõnda ütleb kõrge ja ülem, kes igawesti elab ja kelle nimi püha on.

Ma elan kõrges ja pühas paigas ja nende juures, kes rõhutatud ja waimust alandlikud on, et ma alandlikude waimu elawaks teen ja nende südame, kes rõhutatud, elawaks teen.“ Jumal armastab alandlikusid. Tema paneb suureliste vastu aga alandlikudele annab tema armu. Kui uuestisündinu tahaks ise omast jõust kitsal teel käia, siis tõmistaks ta peagi ja langeks, aga tema peab kõik oma lootuse alandlikult Jumala päälle panema, et temal tagajärg võiks olla. Ainult siis võib tema wõidurikkalt kitsal teel lõndida. Alandlik kristlane ei ole mitte tange- laelne, kui teda maitsetakse, waid alati walmis õpetust vastu võtma.

Tema on kannatlik ja waitib, kui teda Jee- suse pärast teotatakse ja õnnistab neid, kes teda

äratawannuwad. Õnnelik on see aeg, kus wõima- lus esineb alandliku inimesega ühestkoos wiibida.

Tema on alati walmis rääkima Jumala armastusest ja hääbuselt ja kui tema midagi on teinud mis tema kaasligemisele kasuks on, seda ei pane ta mitte iseenele arwele, waid annab Jumalale auu.

Tema kõned on alandlikud ja lahted ning kui mõnikord mõnes asjas vastu tema taht- mist läheb, siis annab tema ka sellele alla ja on rasketel tundidel kannatlik. Alandust ei jõua ükski julg kirjeldada, sest tema on woog Jeesu- sest enesest.

Õüüdtku iga inimene alandlik olla, sest ainult alandlikud on Jumala lapsed.

Ainult siis, kui meie iga päew Jeesuse jalge ees wiibime ja tema õpetusi tähele paneme, nagu seda kord Maria tegi, siis saab meil itka enam ja enam osa olema sellest woorusest.

Kristus ütles: „ . . . õppige minust; et mina olen tasane ja südamest alandlik, siis leiate teie hingamist eneste hingedele.“ Matt. 11, 29.

Alandlik süda ei ülenda iseennast ega taha midagi olla. Tema püüd on ainult Jumala tahtmist igal päewal paremast täita ja oma kaasinimeste kasuks elada. Tema on kui sawi potisepa käes, mis ialgi millelgi vastu ei tõrgu, mida pattisepp temast teha tahab.

Jumal võib meie läbi palju korda saata kui meie kõigis tema päälle loodame ja kõige eest mida meie ial teeme, ainult temale au anname Oh et iga hing Jumalale üks elaw õhwer oleks sest meie kõik oleme tema vastu wõlgased Jumal andis oma Boja kes ennast meie pattud pärast alandas ja lõpetas selleks meie eest oma elu andis, et meil võis jäädaw õnnistus olla Jeesuse sees.

„Sei seefamajugune meel olgu teie sees, mis Jesuse Kristuse sees ka oli, kes, kui ta Jumala näul oli, seda ei arvanud saagiks, et tema Jumalaga ühesugune oli; vaid alandas iseennast ja võttis sulase näu enesele ja sai inimeste farnafets ja leiti väljaspidisest kombest kui inimene ja alandas iseennast ja sai sõna- võtlitaks surmani, pealegi ristisurmani.“ Wil. 2, 5—8. Meil ei ole mingisugust põhjust ennast ülendada, sest meie oleme ainult nuhtlust ära-

teeninud. Jumala arm saab meil ainult Kristuse elu surma läbi osaks. Et Jumal oma Poja läbi nõnda palju meie hääks on teinud, siis püüdkem tema sõna järele elada, nagu tema, meid käsib:

„Tema on sulle teada annud, oh inimene mis hea ja mis nõuab Jehowa suu käest muud kui et sa pead tegema mis kohus, on ja heldust armastama ja ennast alandama, käies oma Jumalaga.“ Miks 6, 8. L. W.

„Kes olen mina, Jehowa.“

„Kes olen mina, Issand, Jehowa ja mis on minu sugu, et sa mind siit saadid oled saatanud?“

Kõik see wanaseaduslik osa, millest siin eel- olew jalm on võetud, on Laweti imeline südamlit palwe, täis aulartust ja tänu. Jumal oli prohwet Natani läbi Lawetile uusi, aulisi tõutusi osaks saada lastnud; Laweti soo tule- wiku walgustab jumalit walgusehelt; Laweti sugu on väga juurtele ülesannele kutsutud ja Jumal on neid tähtsate sündmuste täidesaat- jaks määranud. See teade alandab kuningat maani maha. See ei ole mitte üleolewa tundeline rõõmu hüüd, mis tema huultelt kostab, vaid alanduse waimust läbiimbunud palwe. Tema, see endine tarjapõis, on nüüd igawese kuningriigi algisa!

„Kes olen mina, Jehowa?“ Wastus: ei midagi; ja siiski — tema armu läbi nii kõrgele tõstetud.

Terwe tema elu awaldub ta silme ees, kõige oma sügawusega — ja mis suguse sügawusega!

Batu kuristituga ja sügawusega. Aga ka kõigeraskemast ja hädaohtlikumast seisukohast on Jumal teda wäljaaidanud. Tema ei olnud midagi enese meelest vaid ainult Jumala arm ja sellepärast austab ta Jumalat.

Armas lugeja võta omale paar minutit aega ja lase ka oma elu enda waimufilmade ees mööda minna! Võib olla ehk oli hull raske ja karm nooruspõlw. Ka sina ei olnud waba fiusatustest, peitmustest ja meelitustest.

Wältas kaua, enne kui ja kõlbliselt haljale ofjale said. Ja nüüd, — kõik sinu edusammud — kas on need sulle esinewad eneseülendamise võimalused? oled sa uhke enda kõlblituse pääle? Ujad sa ennast sirgu tundes oma jõudu ja kordasaatmisewõimalust? wõi teed ja tuumata wiljapea farnafelt, mis allapoolle paindub? Kas oled sa liigutatud palwele ja ülestunnistusele: „Kes olen mina, Issanda, Jehowa, ja mis on minu sugu, et sa mind siit saadid oled saatanud?“ „Sest meie ei ole ühtigi wäärt ja ei ole midagi

ära teeninud! Mitte mina vaid sina! „Ei mitte meile, Jehowa, ei mitte meile vaid oma nimele anna au!“ Meie aegus, kus kõiksugu mõisted ümberpööratakse peetakse alandust väga alatuks asjaks, orjapõlwe tundemärgiks. Kuid ometigi on alandus tõelise kristluse põhialus.

Kas meie Sunnistegija, Kristus oma mäe jutluses, õndsatskiitustega alustab: „Õndsad need, kes waimust waeled; sest nende pärast on taewariik,“ ehk kas Luther oma usupuhastuse tööd alustab: Nõnda ütleb Jesus Kristus: Parandage meelt, siis rõhutab tema, et meie elu peab olema alatine meeleparandus; olgu see templis palwetaja tõlner, kes ütleb: Jumal ole mulle waelele patusele armuline, ehk apostel, kes enda minewases elus wariseerimeelne olnud, kes täielikus tõlneri- meeluses ütleb: Aga Jumala armust olen mina, mis ma olen, — alandus on õige meeleolu alus Jumala wastu ja õige seisukoht nii oma kaasinimese kui ka iseenele wastu. Kui see ka meile ei meeldi, kuid tõde on siiski: meil ei ole midagi enese omaks arvata, mitte midagi pääle kurjuse ja enesearmastuse; kõik mis meie juures hääd leidub, peame Jumala arwele kirjutama. Kõik tumedad leheküljed meie eluloo raamatus, — oh kui palju neid on mida meie ei wõi wäljatiskuda ehk jälle oma pisaratega puhtakspesta, — meie kõik esineme neis süüdlastena; aga kõik haledad leheküljed on jumalit kirjutus, tema arm on meile seda annud. Oh kui palju on tema jälle hääks teinud, mis meie hooletusesse jätnud, mis meie kurja teinud! Kui meie wale teedel ümber- eksiime siis on tema meid jälle õigele teele juhatanud. Sunnistustega on tema meid ülekül- wanud ja armurikkalt juhatanud. Kes olen mina, Issand Jehowa, ja mis on minu sugu, et sa mind siit saadid oled saatanud!

Kõik hääduš tuleb Jumalalt; see sama peab ka Jumala juure juhutama ja tema jaoks tegew olema. See on alanduse teine külg. Nii kui tema ise on teenimata andena Jumalalt saadud,

nõnda ei taha ta midagi, mis tema mõimuses, iseenele hoida, vaid õnnistusega Jumala auks awalikult saada lasta. Kõik anded, olgu need sifemised või wälimised, ihulikud või waimulikud; kõik warandus, olgu see kas ainelises mahendites jasalduw või mõni muu; olgu see feltskondlises lugupidamises või ärilises tegevuses; kõik edu ja lordanek, olgu üks kõik mis — seda ei pea mitte iseenele üleandamiseks tarwitama, mitte enesearmastust edendatama ega omalasu helitatama.

See on meile selleks antud, et saada Jumala nimi pühaks peetud, tema riik siin laiendatud, ja tema tahtmine täidetud. Et see, mis Jumal minule annud, võiks suurendatult temale tagasiandud saada. Nii ihulikud kui

hingelised anded peaks kõik saama tema teenistusesse antud. Tõelik alandus on teiste teenimine ja teenimine tähendab teiste kasuks elamist.

Alandus ei mõtle mitte enese pääle, ei murese mitte esimeseks enese eest. Tema tunneb end kutsutud olevat teiste jaoks ja teenimises on tema ülem rõõm ning ilusam pakk.

„Kui meie elame, siis elame meie Jõhhandale“.

Kas seda Pauluse sõna võib ka meie kohta öelda? Kuidas meie elame ja sellele meie elame?

Misjaoks oleme meie siin maailmas?

Dr. C.

Uursoo osakond

Romaanide lugemise tagajärjed

Ühe suurema jõe kaldal, imeilusas ümbruses, asub üks kena majakene. Maja ümbristes maitserikkalt korraldatud ilupuistid ja puhastatud lõnniteed ning maitserikkad lillepeenrad teevad selle koha haruldaselt meeldivaks. Selles ilusas majas elab abielupaar Wildhagen'id, ühes enda tütre ja selle koolitajannaga, kes prantslane oli.

Nemad ei hoolinud waewast ega rahast, vaid tegid kõik, mis võimalik, et enesete tütrele kõige külget, hääd kasvatust osaks saada lasta. Kuid et nad ise Jumalat ei uskunud, siis jätsid nemad ka lapsele

Jumalatundmise õpetamise täielikult hooltusesse. Seitsemeteistkümnne aastaseks sircudes oli ta ilusa jumega ja tark, kuid sääl juures täieste tundmata jumalikest põhimõtetest. Et tema kirglike häämeelega lugeda armastas siis tundis ta, enda aja juures raamatukogus, täiesti koduse ja walis säält lugemiseainet, mis temale kõige enam

meeldis. Et tema lugemiseainete walikus kõige suurem otsustamiswõimu jaoks liig noor ja kogematawaene oli, siis meeldisid temale romaanid jeda enam, mida rohkem nad kirglikemõttelised ja tormilised olid. Eht küll tema lugemiseha nii mõnigi kord wanematele isäralik paistis, siiski ei hoiatanud nad teda rahjulikusifilise kirjanduse lugemise eest ja tema õpetajanna, kes väga pealiskaudne oli, veel ennemalt õhutas teda selleks üles, kui et teda oleks takistanud. Kuueteistkümnne aasta wanaduse seni tundis ta oma wanemate

raamatu kogus

Armsam paik maailmas on lapsepõlwe kodu.

olewaid nowelle niijama hästi kui Prantsuse keelset grammatikat. Kuid peagi jäid temale harilikud romaanid liig maitsetuks ja ainult kõlwatuma sisuga jutud võisid teda veel huvitada. Sudsusega kuulsid wanemad kuidas tema harilikus rühus kõige kollektimatest kiritegudest, mis inimlikel olewusel üleüldise võimalik korda saia, rääkis ja seda

nimlise nõtra iseloomuna wabandas. Wanemad panid wäga imels, kuidas küll wõis nende tütar, kes kõigest wälisest mõjudest eemal olnud, niisuguseid waateid olla omandanud. Nemad ei mõelnud iialgi selle pääle, et seda põhjust enda „kõigetülgelt“ ja „ajakohaselt“ täieliku raamatukogu mõjust otjida.“

Lugemisest omandatud mürl ei jäänud ilma mõjuta. Peagi tundis tütarlaps, et igapäine ütsilbuse elu temale wäljalannatamata on.

Temal tõusis igatsus rohlem waheldawa elu järele, mühawa ja romantilise elu järele, mida noored maitsewad. Selle järele järgnes tema mürgitatud ettekujutustega täidetud waimu.

Päewad ja nädalad wõitles ta iseenesega. Kuid see oli liig hilja. Saatanlikud sofistamisid said tema üle wõimuse ja sundisid oma ihade täitmisele. Wärisewa südamega wõttis tema oma armsa ema kallistiwid, waatas weel wiitawat pilgul oma wanemate pääle, kes sellest midagi ei teadnud, saatis waikest enda lapsepõlwe õnnelisele kodupaigale wiimseid terwiusi ja lahkus sellest majast jäädawalt. Ühiki hoiatawat häält ei kuulnud ta enam. Tema kujutas endale ette, et ta wõida nüüd wabamalt hingata ja nõnda oma õnne eest hoolt kanda. Peatamatalt ruttas ta edasi kuni ta linna jõudis.

Nii wõõras, kui see linna müra temale ka esite paistis, ei lahetsenud ta ometigi mitte, et ta oma waikest kodust nii kergemeelselt oli lahkunud. Tema peajoom oli teatri näitelawa, kus tema soowis kuuljaks näitlejannaks saada, milleks teda ühes romaanis kirjeldatud naiskangelase eeskuju oli õhutanud.

Kuid sellele eesmärgile ei jõudnud ta mitte nii kergesti, nagu tema oli seda ettekujutanud, waid tema pidi pääle mitmekordse äpardunud püüde wäiksemate näite-osalde etendamisega leppima. Tema oli omas mõistatuses, õhwerdanud enda kodu, õnne ja lugupeetud seisukoha, kuid ei olnud siiski sellele kuulsuseastmele jõudnud, mis tema eesmärk oli.

Üiiga walus oleks tema libedal teel elu edasine jälgimine ja jutustamine, kuidas ta aastalt ikka enam kõlwatuse õhwrisk langes ja wiimaks warakult, kuid halwas kuulsuses, hauda warises. Ei olnud ühtegi sõpralikku healt, kes tema haigewoodil oleks troostisõna rääkinud; ei olnud ema armastawat kätt, kes surma woodil tema otsaesiselt oleks hīgi pühkinud. Ütsjinda, waene, põlatud, teotatud, häbi ja patuwõlgade surwe all, lahkus ta siit maailmast, kus tema lapsepõlwes nii palju häid wõimalusi oli osaks jäänud.

Ütski ei nimetanud enam tema nime tema lapsepõlwe armsamates ruumides. Tema isa, wainne ja kõine juurest murest, peitis kõi

mälestused oma tänamata langenud tütrest, enda südamesse, kuna ema hingeliselt murtuna, rõõmutalt edasi elas ja alati ütsilbuses nuttis.

Kuid miks pärast kirjeldame siin seda ammugi minewikus olemat sündmust? Kas tahame selle traagilise saatusse ofalise perekonna wastu kaastundmust äratada, kes iseenele wea läbi õnnetusesse sattunud?

Kas ei tahaks meie teiste wigadest ja nende kurwast järeldusest iseendale õpetust wõtta?

Meie soow on, et iseäranis noorlugu wõiks seda õpetust meelespidada, kes seda jutustust loewad. Romaani lugemine toob hädaohutuid, mis juba paljudele on kahju toonud; see rikub meie kõlblist maitset, segab meie mõistat ja häwitab inimese kõrgemad omadused. Kes ennast kord selle fire alla annab, see saab temast wõidetud ja temal ei järe kustutamata iha mõjul selle mürgilise waimutoidu järele, ei hurwi ega aega taewaste asjadega tutmunemiseks. See kaldumus tuimendab otjustamise wõimet ja laheb kõlbmatuid aegu soowimiswäärilistena paista. Selle õhwrind jäewad neisse wõrtudeste kinni, enne kui nad seda märkawadki ja sagedasti ei saa nad säält enam wabaks. Mina tundsin ühte naisterahwast, kes oma surmawoodil ennast põlgatusega sellest raamatust ära pööras, mis temale rahu ja õnne oleks wõinud tuua ja selle asemel ühe alawäärtuslise romaani sisusse süwenes.

Sellejarnaste lugemisainete kahjulikkust ei wõhenda see mitte, et nende autorite seas mõned suurwaimud leiduwad, kes ta mõndagi õpetlikku ja kasulikku mõtet mõistawad kirjutada.

Õdeasi on see, et kurjus kergemalt meele jääb kui hääbus. Kasulikku õpetuse omandamiseks ei tarwitse mitte kõiksuguseid segasilulisi romaane lugeda, kus kergesti hädaohulikule teele wõib sattuda; seda saame palju kergema waewaga ja täielikumalt jellekohastest õperaamatutest Romaanid pimestawad enda mõjuga ja et inimese kujutuswõime ärritustele kergesti järelandlik on, siis mõjub see külgetõmbawamalt. „Üts minu elu kõige suurematest halbtustest oli see,“ ütles üts daam enda elu eelõhtul „et ma nõndanime-tatud „õpetlikke“ romaaniid lugemin. Mina elasin alat enda ettekujutuste mõjul, pettumuste maailmas ja ei jõudnud wahet teha tõe ning wale wahel; Piibel seisis tolmul all ja mull ei olnud selle lugemiseks wõhemat igatsust.“ Romaanide lugemine on igale nooremehele kui tütarlapsele hädaohulikult kaljurüntaks reijuteel taewalikku jadamasse; nii mõnigi noor on selle tagajärjel merehädasse sattunud ja lõpetks hukka läinud. Sellest hädaohust jõeime ainult siis wabaks, kui meie romaaniide lugemiseft tõiesti eemal hoiamc.

Keefe naife weering

(Järg.)

Ta näitas käega minu poole ja ütles: „Palun, ärge rääkige mitte minuga; ma ei jdua seda mitte praegu kannatada, sest minu meel on väga liigutatud.“

Wangiwahit andis mulle nõu, selle nooremehe wangist wabastamiseks, palwega kohtuwanemate poole pöörata, et temale eht ofa tema karistusajast kingitakse. Sellest mõttest ülesõhutatult julgesin ma temale siiski wastata: „Aga mõtelge, armas sõber, võib olla eht ma wõiksin selleks kaasaaidata, et teid õige pea, võib olla kohe, siit wangist wabastatakse, nii teile endist wabadust tagasiwõimaldades.“

Seda kuuldes haaras ta tramplikult minu käe ja tema nägu hakkas lootusrikkalt hiilgama.

Kui teie seda teha wõiksite, siis oleksin ma päästetud! Sellega kingitsite teie ühele waelele, murestrõhutud ematselele tema poja tagasi.“

Sellamal õhtupoolel läksin ma ühes wangimaja ülemaga kohtutotta ja awaldasin sõäl oma palwe seda noortmeest wabastada. Mõne päewa järele oli Manstein waba.

Teda wabastati minu wastutuse pääle ja jääti minu järelewalwe alla. Tema südamliku palwe pääle usaldasin ma teda tõiesti ja lasin teda iseseiswalt wabaks, lootes et ta isegi elus õige tee leiab.

Kümme aastat hiljem oli mull jälle kord wõimalus W. linnas olla. Sinna jõudes wõtsin ma aset wõdrastemajas ja hakkasin siis wanu tuttawaid ülesotsima. Kohtasingi peaüht tuttatwat ja küsisin temalt kohe, kus ema Manstein elab. Tuttaw wostas, et ta elawat üks kilometer linnast wäljes, mereääres asuwas majas. Kuid teil ei ole tarwis niikaugele minna, waid wõite temaga siinjamas kokku saada. Alles mõni minut tagasi astus ta siia poodi sisse, kus ta ka praegu on.“ Ta näitas seega ühe wastasolewa poe pääle mille ees sõiduriist peatas. „Praegu astub ta poest wälja,“ hüüdis tuttatw. Ma läksin ühes tuttatwaga üle tänawa ja nägin üht wana daami sõiduriista poole sammumat. Ta oli lihtsalt kuid maifserikkalt riides ja awaldas suurtsugu ilmet enda liigutustes. „Ma rääkiin lesest Mansteinist,“ ütlesin ma oma tuttatwale. „See on tema,“ tõendas ta mulle märku andes, minu imestamist mõistew ilme näol, „ja see on tema poeg. Teie ei ole mui-

dugi wist kuulnud, et . . . “ Mis minu tuttatw edasi ütles, ei kuulnud ma enam. Minu filmad wiibisid põnewuses daami järele tulija nägusa wälimusega härra pääl. Samal filmapiigul nägi ta ka mind ja tundis mind kohe ära.

Lühike aeg oli ta ehmatanud, aga siis logus ta enuast pea. Ta aitas oma ema sõiduriista ja tuli siis minu juure, „Sumal õnnistagu teid“, hüüdis ta, mulle enda käsi wastufirutades, „olen väga rõõmus teid jälle kord näha, aga minu ema ei tohi nüüd weel teada saada, et teie siin olete. See oleks temale liig suur ootamatus.“ Siis küsis ta minu kortli järele ja ütles: „Minge wõdrastemajasse ja oodake mind sääl. Ma tulen pea.“

Meie läksime ühes oma tuttatwaga tagasi ja ma palusin, et ta mulle jutustaks, mida ta Mansteinide elust teadis. Suwitawalt kuulsin ma tema suust järgmist: „Manstein on tublile järjese tõusnud. Kui ta kümne aasta eest siia tagasi tuli, rentis ta omale wäljese purjelaewafese ja sõitis sellega merel. Nasta jookkul oli ta wäsimata töö ja äärmise kottuhoidmise järeldusel nõnda palju edasi jõudnud, et ta selle laewa omale ostis ja weel teise üüris. Täna on ta wiie parema aurulaewa omanik. Pääle selle on ta ka maakohta omanik ja on mõistnud ka jellel alal edusamme teha“. Tunni aja pärast oli Manstein minu juures wõdrastemajas. Ta kutsus mind kohe enda juure koju wõdrile, kus meie jälle nägemise rõõm kirjeldamata suur oli. Seda kõiki ei mäleta ma enam mitte ülfikasjalikult; ainult see on meeles kui meie wäljeste laste taolisel rõõmu pärast nutsime. Mii ema kui poeg rippusid minu, kui nende maisse kui ka hingelise õnne allika, kaela ümber.

Ma jäin terve kuu aega neile: ennem ei lastnud nad mind mitte minna. Ja ka siiski sündis see ainult sel tingimisel, et ma neid iga juwel waatamas käisin.

Mina palusin selle õnnistusrikka schillingi tagasi, mis weel praegu minu käes on.

Mii mõnigi, keda alamad, maised kurjuse ihad enda wangis pidanud, ja kes kõigefülgselt patu ori olnud, on see harilik, liigutatw jutustus selle lese weeringist, tõdelisele mehifusele tagasi aidanud ja neid ajalikult kui igaweste õnnelikut teinud.

Berekonna elu tähtsus ja ülesanne.

Ei ole ühelgi siin maailmas tähtsamat ülesannet, kui laste vanemate. Meie noorsoo tõelise elu lähtekoht on kodu. Vanemate seisukoht ja kodune õhkkond on meie noorsoo tulewiku määravad. Seltskond seisab koos perekondadeft ja see areneb feesugufels, kui perekonnad, millest ta koos seisab. „Südamest tuleb elu wälja.“ (Op. j. 4, 23) ja kodukolde on nii seltskonna kui ka kogu rahwa süda. Seltskonna hääd käeläif, koguduse kaswamine ja rahwa õnn on ärarippuwad kodukolde mõjust. Inimkonna eestuju, Kristuse, elust saame palju näpunäiteid kodukolde mõju ja tähtsuse kohta. Tema, kes taewast meile õpetajaks tuli, saatis oma maapäälse elu ajal 30 aastat mööda perekonna elus. Piibel sisaldab selle kohta wäga lühidaid teateid. Kristuse koduse elu ajal ei awaldunud mingisugused imetõõõid, mis oleksid juuremate hulkade tähelepanu tema pääl juhitud. Kuid kõige selle pääl waatamata täitis ta kõik need aastad oma jumaliku ülesannet. Tema elas tõelise inimesena, wõttes osa koduseft perekonna elust, täites kõik perekonnas makswad reeglid ja alandades end täielikult nende alla. Tema elas igapäewases koduses elus sõnakuulelikult oma wanemate wastu ja kaswas tarluses pikkuses, ja armus Jumala ja inimeste juures. Lut. 2, 52. Tema iseennast ärasalgaw elu, kannatus, kindlus, wastupidawus kuusatuses, tema sügaw hingerahu ja wainne rõõm olid alatisteks abilisteks teistele. Tema läheduses awaldus alari meelilendaw mõju ja tema elu oli soolaks seltskonnale.

Reegi ei teadnud tema ültinimlikkuse üle rääkida, aga siiski oli temu loeks kuusatutele ja waimulikult mahardhututele ning temast wõlas wälja armastuse jõud. Oma warajases lapseeas algas ta juba teift õpetama ja kui tema oma seltskondliku elu ja tegewusega alustas, siis kuulafid teda paljud rõõmuga. Kristuse nooruspõlwe on auliseks eestujuks meieaegsele noorsoole. Selles leidub aga ka tähtsaid ja kasulikke juhatusi wanematele. Perekond on esimene põld, kus iga üks wõib alata oma tegewust kaasinimese kasuks. Ei ühelgi tõõl wõi aulisemaid tagajärgi olla, kui kodukolde eest hoolekandjatel. On olemas palju noori kes püüawad uut elu algada, aga neil puudub iseeneft üle walitsemise wõim ja jõud wastupanna halbadele harjumustele. Nad jääwad seisma nende jõu-

pingutuste ees, mida nõuab wõitlus iseeneft ärasalgamise teostamises, ja niisuguste elu jääb õnnetumaks. Kõige paremate annetega ja hääd eesihitibega inimesed, kes õige kaswatuse abil oleksid wõinud soowitawale kõrgusele tõusta, jääwad puuduliku ja õtse tõlbmata kaswatuse pärast laugele enda eesmärgist, mida nad paras-tises elus endale ülesseadnud, kuid kuhu nad enam pole jõudnud.

Ka need üffikud, kellel on korda läinud oma endist elu muuta, peawad rasteid wõitlusi läbi-tegema enda nii ihulise kui waimlise jõu kätte-saamiseks; kuid ifegi nendest peawad mitmed seda lõikama, mida nooruses külwatud, nimelt kannatama nii ihuliste kui waimliste effisam-mude all mis minewikus tehtud! Kui palju edusamme oleks wõidud teha nende jõupingu-tuste läbi, mis nüüd minewiku harjumuste wõt-miseks tarwilik.

Sellest kõigest näeme kui tähtis on see, mis igale lapsele tema kodus eesihiks seatakse ja ja mille poole teda juhatakse. Wanemad wõiwad anda enda lastele wõimaluse omandada terwiist ja õnnelikku elu. Remad wõiwad noori ettevalmistada elu tõõidustele neid kõigekõlgeft elule ettevalmistades. Kuid enne kui nad seda wõistawad ja jõuawad teha, peawad nad ife igarese elu allikast joonud olema. Kristus ütleb: „seft ilma minuta ei wõi teie ühtegi teha.“ Selleks püüdfu kõik wanemad enda lastele Kristust eestujuts panna, nendes kõige wastu humi õratades, mis tema õpetustes leida on. See awab noortele tee, mida mööda läies nad ife õnnelikud on ja ka kaasinimestele õnnistuseks saawad. W. Jõgise ainetel.

Ujatohajed, tähtsad waimulikud kõned

peetakse järgmistes linnades.

- Tallinn, Merepuiestee ja Inseneri t. nurgal.
- Tartu, Pihtwa tän. nr. 10, kort. 2.
- Marwas, Beetri turg, Lufchtoimaja nr. 10.
- Kaaweres, Piht tän. nr. 68.
- Tapal, Rabala tän. nr. 4.
- Paides, Lai tän. nr. 9.
- Pärnus, Karja tän. nr. 3.
- Puresaares, Kõwer tän. nr. 5.
- Walgas, Uus tän. nr. 24.
- Wõrus, Süri tän. nr. 6.

Wäljaandja: 1895 a. asutat. 7 p. Adw. Geesti Liit. Tellimised kui ka rahasaadetuft saata Martha Kaba'le, Suur Balesna tän. nr. 8-a, krt. 5, Tallinnas.

Wastutaw toimetaja: M. Wärengrub, Posti tän. 48, kort. 5, Marwas, kuhu laastõõd tulewad saata.